TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO JOPPI

Manoscritto n. J_MSS_0342

I manoscritti che compongono compongono il fondo, assieme alle migliaia di testi a stampa - compresi rari incunaboli e cinquecentine - il Fondo Joppi, sono quasi esclusivamente di interesse friulano. La raccolta si è formata nell'arco di una sessantina di anni grazie alle ricerche di Vincenzo ed Antonio Joppi.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine - Inventario dei manoscritti del Fondo Joppi
https://www.techeudine.it/fondo-joppi
https://www.sbhu.it/

342
~~227~~
4 copie

Diplomi
Senza data

Giornale Cassa

dam. Sed & nullus quilibet ex fidelibus nris uel iudex publicus in monasteria prefate ecte subiecta & xenodochia & ecclas parrochiales et titulos earum uel ceteras possessiones quas moderno tempore iuste & rationabiliter in quibuslibet pagis territoriis infra dictionem impery nri memorata tenet uel possidet ecta ere regu seu imperatorum uel ducum qui qs ex collatione albuini & teotpurge & rot causi seu Luponis in carone & sicut Lutbing reliquit beate memorie humfredo res in racenna et in carone que offerfit in ecta beate Marie seu quod in ante de ipis rebus humfredi Legaliter illuc acquiri poterat fue quicqd in ipfa racenna ex regia pertinet potestate in pdicta ecta fine alicuius contradictione concedim habendi potestatem necn ex oblationibus emptionibus & commutationibus uel in eas quas deinceps eidem a catholicis uiris collate fuerint ecte ad causas audiendas uel freda aut tributa exigenda aut mansiones uel paratas faciendas aut fideiussores tollendos nec homines ipsius ecte tam ingenuos quam seruos sup terram eiusdem commanentes residentes distringendos nec ullas redibitiones aut inlicitas occasiones requirendas ullo unq tempore ingredi audeat uel ea que supra memorata sunt penitus exigere psumat. Sed Liceat pfato pontifici suisq successoribus res pdicte ecte sub imunitatis tuitione quieto ordine possidere & nro fideliter parere imperio. Et qdqd de rebus pfate ecte fiscus exigere poterit in integru pfate concessimus ecte ut nris futurisq temporibus in eode loco ibide famulantib' seruitu Dei nru augmentum & suplementu fiat. Hac ergo auctoritate pleniore in dei omipotentis nom obtineat rigore manu propria subter firmauim & anulo nro sigillari iussimus.

Signum K O S A A R L Karlomanni — inuictissimi regis

Madoluinus notarius ad uicem geuotmari archicancellarii recognoui

Data. VIII. id Mai xpo propicio. Anno. III. regni Carlomanni serenissimi regis in baioaria & Indic. XII. Acto adotinga curte regia in dei nomine fet amen.

Nr. 39.

Wir Hainrich Pfalzgraf zu Kernten Graf zu Tirol t
Bekennen offenlich mit dem brief für uns uns unser
erben das wir Hennslein Krempstetter unsern leiberen
die dann sein von besunderm gnaden umb dienste willen
die er uns getan hat uns für das uns uns unsern leben
tünfftallen uns mügen verlihen haben, Item ein besess
gelegen unser Kenffenberg mit allen seinen zugehörun-
gen, Item ein gebensten von vür Hüben zu Gebarbin,
Item ein gebensten von Grain Hüben zu Kübrach, uns
leiben in alles dieselben Stücks misserleich in kraft
dits briefs, was wir in daran zu recht leihen füllen
uns mügen ze haben nützen uns niessen uns frem fru-
men damit schaffen noch Lannds uns solliches dienst-
leben rechten uns füllen und uns unsern erben uns
Unsern Pflegern zu Keiffenberg zu unser nützt gesetz-
ten daran allzeit gehorsam uns dienstleich sein mit
einem staterzeug wolfarunde wisermenikleich gerei-
tleich und an alles geverde zu urkunde mit unserm
anhangenden Insigel gegeben zu Gortz, an
freitag vor dem Hailigen Pfingstag. Anno Dni
1361 apostle: duc: Nicesimo Sexto

(atto d'investitura di beni di Enrico di Gorizia e Tirolo.)

Zoritię an. 1226

Diploma Henrici Zoritię Comitis concessum Joannuto Premsteler.

1226,

Per la Restauratione di Aquileia ecc.

Eyrardus Dña miseratione Episcopus Eminensis, et Dñi . . Sancte sedis Aquilejensis Patrie Vicarius universis Christi fidelibus tam clericis, quam laicis in Patriarchatu Aquilejensi constitutis, ad quos littere iste peruenerint, in vere salutari salutem. Quoniam, ut ait Apostolus, omnes stabimus ante Tribunal Christi prout in corpore gessimus, percepturi, sive bonum fuerit, sive malum, oportet nos hiemps . . messionis estiuum operibus misericordie prevenire, ac gloriosum in illis seminare interim, quod volente Domino cum fructu multiplicato recolligere valeamus in celis, firmas spes, fiduciamus: Venenum, quoniam qui parce seminat, parce et metet; et qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus et metet vitam eternam. Ea propter charitatis vestre rogamus, monemus, et in Domino plurimum exhortamur, atq: vobis in remissione vestrorum injungimus peccatorum, quatenus ad opus inceptum Aquileje pro reformatione Ecclesie, que a suis seruitutibus propter indempnes Ciuitatis Aquilejensis omnino deseritur (quod opus sine bonorum et fidelium Christi comperi non potest auxilio, maxime cum ad tantum opus finiendum propria non sufficiant facultates) vos, qui personaliter potestis, ad tam operis auxilium accedatis, et qui personaliter accedere non potestis de bonis a Christo vobis collatis manus misericordie, faciatis operi peruigatis, et per latores presentium transmittatis, ut per hec, et alia pietatis opera, que tante Domine faciatis, eterne retributionis premium consequi valeatis. Nos vero, ut ad pietatis opera vos fortius inuitemus, de omnipotentis Dei, beate Virginis Marie, et Apostolorum Petri, et Pauli, atq: Sanctorum martyrum Hermacore, et Fortunati, et omnium sanctorum, quorum reliquie, et corpora in Aquilejensi Ecclesia requiescunt, necnon et sanctorum Pelagij, et maxime patronorum confidentes, omnibus, qui ad dictum opus accesserint personaliter auxilium impensuri, et qui sua transmiserint auxilia consentientibus, et transmittentibus, de iniuncta eis pro criminalibus penitentia annum unum, et quartam partem veniale in Domino relaxamus.

13.

Vacat.

Divisione in 2 Signori

Sacco V in fine

Reclama dal Nob. Angelo q.m Giovanni di Sbrojavacca ~~[illegible]~~
agli arbitri Dott. Antonio Tollegno e Francesco Marino, per questioni
per divisione di Beni di famiglia tra esso ed altri Consorti
di Sbrojavacca.

1688.

Divisione di signori
Nobili.

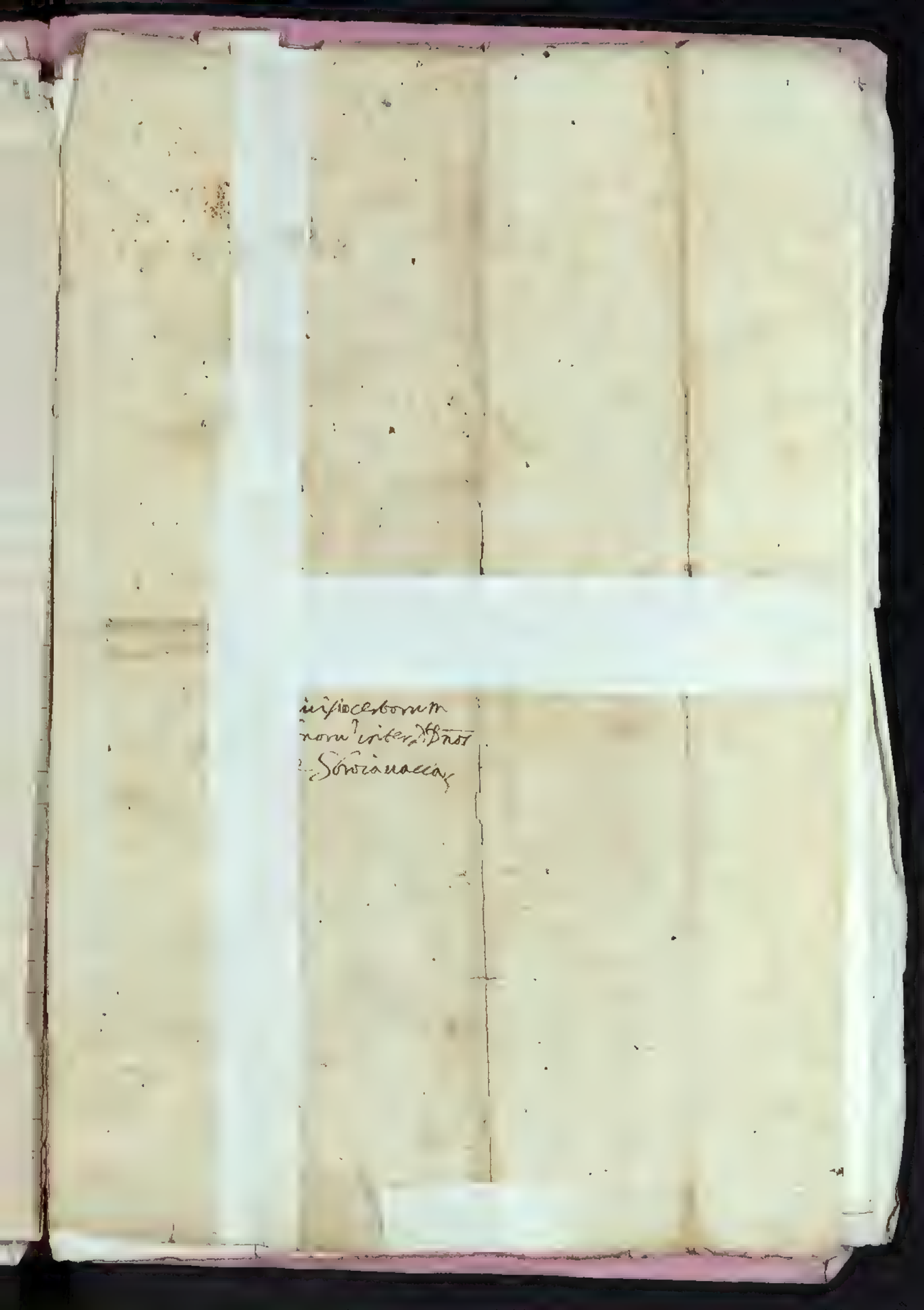

Turpe Nobilibus viris DD. Capitio et Comuni Civitatis [illegible]
et amicis carissimis.

Salutatione premissa. Fratres carissimi. De gaudia vestri Collegii
et ad honorem vestre patrie significamus vobis quod per nostros Rodd
post terram Selysa canalis aperta fuit in nostri vestri [illegible]
portuarum aliquarum etc post latus latus presentium significavit
vobis.

Capitium. Clemens. Datum ibi xv maii

Dall'originale nella Bibl. di Cividale.

Antonius Silvestri di Mantova Arciv. Vit. [illegible]

13 1510 18 Octobre. Mariage, Convenances pour
la célébration d'une petite messe la veille de
Noël en l'église de Marigo (Marigot).

Ch. H ccc . cc. , die x octobris presentibus
Dominis Nicolao Volcano, Jacobo et Nicolao q. Dominici Simonis de Cardella,
Dominico Arbano, filio dicti quondam.

cum Veneranda q.a. Pasquale et Margarita filiabus et heredibus nob.
Nicolai Venieri vellent celebrare unam missam cantatam nocturne
in ecclesia Marigi inter Dominum Nicolaum de Porta et Ecclesiam cognati
Pasquali secundum quod convenerunt de cetero permanere debeat
et Nicolaus et predicti Nicolaus et Ecclesia predicta congruent,
pro quidem et convenerunt unam de his Ecclesia terris, prout eam
fuit per Venerandam de Pasquale predictam, per consignationem de
Zgata et per Margaritam, prout dictum fuit quod dictam missam
inter dictas eius permanere debeat et debet habere unam largam
duobus presbiteris et cantum de una passa et

[illegible] per [illegible] Nicolaum
Nicolaum, die xv octobris, presentibus N. Volcano, Nicolao
q. Dominici Laurentino, Canfurgino et aliis.

cum pro quidem et pactionem [illegible] unam missam inter
Dominum Nicolai de Porta et Nicolai de Pasquale, predictas Ecclesias pro
et loco xx septembris quod convenerunt et confessus fuit se habuisse
et recepisse a predicto Nicolao, facit sibi datum et venditionem
de tanta quantitate sue domus quod caperet partem vie ipsius Nicolai
sive domus sue et posite predicte, salvo quod dictus Nicolaus
fiatare de uno buchio sine pectore super muram ipsius Nicolai et
Actum Marigi ante, presentibus
Antonio q. Antino ad. di Marigo, Nicolao Nicolai

Memoriale. Vicegno. Lett.a Bozano d.
Civ.a di Austria ad Sig.re di Savorgnano
sulla composizione tentata dal Com.e di Udine
tra esso e suo Fratello D. Federico di Savorgnano.

Collig. Portij - Anno. XXVI, 1512.

Nobili viro Bozano de Civ. Austria tanquam filio
et fratri carissimo.

Salutatione premissa Noverij quod statim post recessionem D. Federici et suam venit ad nos, ut dixit vobis, Leonardus de Andriottis et Manfredus Draperius ex parte Vicecapitanei et Consilii Terre Utini venerunt Pisanum ad nos et nobis pro parte supradicta tam talia exposuerunt, videlicet quod Vicecapitaneus et Consilium Terre Utini nos salutabant et quod ad eis (sic) notitiam pervenerat gratiosus Electus filius meus steterat ad Castrum de Arij et ibi fecit sibi Capitaneum dicti Castri iurare et similiter ad Castrum Flagnie, dicendo quod ipsi multum condolebant de recessione nostra et quod pro certo dicta Communitatis (sic) intendebant facere pro Electore tanquam pro D. Federico et pro D. Federico tanquam pro Electore et quod inter ipsos aliquam facultatem facere intendebant, rogando nos et in tali forma declarando, quod semper Dominus noster D. Franciscus et alij predecessores nostri de Savorgnano reinquam exiguerunt de amore et voluntate dicte Communitatis Terre Utini et se rogabant quod similiter nos facere deberemus, quod omnes divisiones que essent inter Electorem et D. Federicum, quod libere poneremus in manibus eorum, unde nos dedimus eis responsionem quod scripsere a die dominico proxime preterito [illegible] per nuncios nostros vel per litteras nostram responsionem eis mitteremus.

Item dicunt quod Petrus Ambrosii et Fantinus de Savorgnano ex parte dicti D. Federici hodie ad nos venerunt et nobis dicti bene pro parte sua exposuerunt videlicet quod ipse contenta fuisset quod per duos nostros amicos communes inde electos componerent inter nos et ipsum (sic), de quo etiam ei responsionem dedimus quousque a die dominico proximo per totam diem sibi respondemus et ipsi replicaverunt, dicendo quod adhuc habebant unam aliam ambaxiatam pro parte sua exponere, videlicet in tali forma et quia dictus D. Federicus intimabat nobis quod quidam Hector fuit Troij et Flagonie ipse expendidit de rebus suis sicut de rebus Hectoris et quod proinde ipse intendebat etiam intrare in domo nostra in Utino et expendere de rebus suis et Hectoris, de quo notifico tibi ipsas res tanquam filio et credo bene quod de presenti propere nos esse non potes. Rogamus te si aliquem modum tenere potes quod teneas, quia non libenter aliquid faceremus quod non notificaremus tibi.

Data in Castro Pinzani die VIIII novembris

Elisabet et Hector eius filius de Savorgnano.

20 decembre. Pinzano. Lett. a Borino di Gio. de
di Elisabetta ed Ettore di Savorgnano alle d'Aronza
ed a lei figliastro Federico di Savorgnano.

Kalleg. Portij – Guerra xxvi, 180.

Nobili iuveni Borgano de Civitate Austrie filio et fratri
carissimo.

Fili et frater carissime? Salutatione premissa Noverij
quod Nicolaus Spurius recessit hodie in mane a nobis – Eque
licenziam et ideo dubitamus quid confiverit de illo
quod mittimus per te et ut credimus omnia dicebit Ultini
D. Federicho, unde rogamus te. instantissime, quod ti
venire debes, quod venias ita avisatus quod nec persona
nec rerum tui aliquid damnum recepire possis.
Ad Illmus te conserves.
Datum in Castro Pinzani die xx decembris
Melli Isabet et Hector filius de Savorgnano.

1 giugno. Cucagna. Lett. di Enrico di Valvasone
a Corrado Brisani sulla guerra e Rizzardo da Camino

Colleg. Partij-Guerre XXXII, 154 .

Nobili viro Conto Brisano amico karissimo.

Nobilj amice karissime salutatione premissa. Vostras xxx
quod nupta facto quod mihi scripsistis die xxx maii, de Rizardy
mihi scripsit unam literam quod sibi mittere deberem aliquos
stipendarios qui ibi erant, quia Rizardy de Camino est ibi in
Valvasone et nisi eos mittissem perdidissent pagas suas. Ita quod de hac
multum dubitavam. Item notificatum fuit mihi per Ser Johannem
de Zucho, quod gentes Utini sunt circha Val....., ita quod si
aliquid vultis, mihi per latorem presentium rescribatis.
Data Cucanee die I iunii.

Henricus de Valvasone.

138.., 16 febbraio. Tarcento. Il signor Valerio di Castello prega Corrado Boiano e il canonico di Cividale Pagano a voler trattare coi fuori sudditi di Prampero prigionieri in Cividale.

Nobili viro Conrado Boiano ac honorabili sapienti viro ser Pagano Canonico civitatensi amicis karissimis.

Salutatione premissa. Karissimi. Intendo Andream de Prampergo captivum in civitate et in carceribus vestris detentum nec non cum fidejussore inferratum; unde vos precor quatenus amore mei ipsum Andream de ferris faciatis extrahi et ipsum tractare faciatis amore mei quemadmodum velletis ut de vobis me pergerem. Valor precor iusta posse. Data Tarenti die xxvi mensis februarii

Valterius de Chastello

Da copia nel Vol. XXVI, 144, Collez. Porcia-Guerra.

23 luglio. Venezia - Andrea vescovo di Colocza partecipa al Comune di Cividale di aver fatto omaggio a un suo inviato del Re di Ungheria Sigismondo presso i Veneziani Papa Giovanni XXII, Gregorio XII, Carlo Malatesta e Ludovico di Teck eletto Patr. d'Aquileja.

Magnifici et potentes viri Provisori Iustitie et Camerlengi Civitatis Nostre - Statuta et ordines vestri consilii

Magnifici et potentes viri Fratres nostri carissimi. Fraternalis vestra dilectio nobis presentibus. Noverint vestre magnificentie quod pro parte cesaree maiestatis romanorum et hungarorum nos transmissus ad illustres partes in meis ardui legationibus tuorum romanum imperium illustrare serenitatis gloriam, statum et honorem ac exaltationem tuis magnificentibus et expeditis prefatis regalibus legationibus meis penes sanctissimum dominum nostrum Papam Iohannem et deinde successorem Venetorum, D. Angelum Corrario a hac obedientia Gregorium Duodecimum nuncupatum ac D. Cardinem de Malatestis d quorum destinavit, debeo personaliter de mandato regie maiestatis in medio vestrum esse et maxime cum excelso et illustri Principe ac Dom. in Christo patre D. Ludovico Duce de Deck electo Patriarcha Aquilegense in nonnullis mandatis et legationibus sue in sanctissime maiestatis. Intuper noveritis quod cum in Ioannis Angelum nobilem generosque virum Franciscum et Dominicum de Perusio homines fidos meos ultimi qui de nonnullis iniuriis et damnis mihi

Data Venetiis die XXIII iulii

Ludovicus archiepiscopus Colocensis orator Cesaree Maiestatis Romanorum et Hungarie

Colleg. Fontanini. Vol. 648 p. 202. Orig. R. Arch. di Stato, Venezia

Noverint universi et singuli presentes litteras inspecturi quod
ego Guillelmus Bogarus de Civitate Augustæ, Marchio Italiæ
pura contentus et confessus habuisse et recepisse a Tristano de
Civitate Vicecomite meo de redditibus et affictibus per dictum Tri-
stanum recepti nomine meo de dicto Marchionatu de anno do-
mini M CCCC LXIII usque ad diem XX III mensis marcii in M CCCC LXV
ducatos et decem marchos et mediam solidorum, de quibus ducentis et
decem marchis et media solidorum prefato Tristano finem facio et remis-
sionem per presentes. In cuius rei testimonium presentes fieri feci
meoque sigillo impressione meuiri. Datum Civitate Au[illegible]
die XX III mensis Martii nub millesimo CCC LXV, ind. tercia.

(L S)

Colleg. Portij – Guerra XXVII.

Egregio Milit Conrado Obygano De nostra Ciuitate Ferrarie

Marschallo nostro generali.

Vatronius Patrauda. Apostolice (egregie) [illegible]

Domine Conrade decreui facere Parlamentum in Ciuitate de Comunica
ad octauas immediate sequentis quia sta dies XIV in Ciuitate nostra.
D. Comes di Casso super recepit ostium Ferrarie a D. Iacobo de Subrango in
Romana ciuitate comoratore, qualiter tam ipse quam D. Ubertus de Po
vana ad ostia insuperabiliter obsidia tenuerat et per nationes
contra D. Marchesem Guerra, egregie defensari in Ferrara quam ci
uitatem Communitas, et quilibet Dominus noster Papa et nos optimus adiu
catus et defensor. Si dicat quod D. de Ponte ille qui ei regulat audi
datia trapasa ciuit id curam causa habendi beneficia cum Ferrarie consilio
perditorum, ut audiui et videbitur malefacta reputata sit et confundentur
et exterminabuntur quem dicunt Domine Domine quemadmodum, tanquam
a canem ignitum non cognoscemus, Audiant me nisi confundere, sed adeo capita lababuntur in breui dicent veh veh
nobis quia iniuste egimus, iniquitatem fecimus et peccauimus, misere
nobis, non confabunt obloquentibus mendacium meorum, gloriam
fidei mea et fortitudo mea est Scutum Ferrarie Ferream petram aduersus quam
non poterunt prevalere. Et ecce ecce habete Nicolaus de Tulmino dicet nobis
mei parte quia ipse me contempsi in breui et Ubi dixi comunica Ferrarie cum
fidelibus meis ut nobis videbitur. Veniam Mutinam ad Ciuitatem
fidelibus meis ut nobis videbitur. Veniam Mutinam ad Ciuitatem
Ferrarie ad Dei honorem aliquali dolore pedis non valui. Valete. Ubini
ad Dei honorem aliquali dolore pedis non valui. Valete. Ubini

die x Januarii

8 febbrajo. Costanza. Lettera di Antonio Panciera Cardinale d'Aquileja
al Cav. Corrado Boriani nella passaggiata de' suoi fratelli in Prussia
- nelle cose del Comune di Costanza.

Antonius [illegible] Aquileyensis [illegible] Ecclesie Patriarcha
D. Conrado Boriano de Civitate Austrie amico nostro carissimo

Virum [illegible] et amicum nostrum carissimum. Ex forma [illegible] eis carissimis
[illegible] et non [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Reverendum Patrem Dominum Victorem Episcopum Portuensem [illegible] [illegible] de [illegible]
testimonium de [illegible] veritatis contrarium egit D. Petrus
de Marchisina [illegible] recepta ad nostri preiudicium [illegible] [illegible]
et libentissime [illegible] offerens dixit se [illegible] [illegible] [illegible]
longe ampliùs solito [illegible] [illegible] illi de Villafranca [illegible]
copulaverat et quantum in eo fuit non curavit [illegible] [illegible] ampliùs
inficere et venerare, asserens dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plura attemptasse contra honorem, ne dicamus, [illegible] D. Electi
verum et Patrie in conspectu Regie Maiestatis, cui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
curavit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Quidquid Regie Maiestati exposuimus vidistis et copiam latius
vobis transmittam prefato D. Electo, que nil aliud quam ius
iusticiam continebat et honestatem, nec minus aliquam
posse impugnare rationabiliter aut inficiare quo quo
modo ipso D. Petro dumtaxat qui novit interpretari pec-
mendamus vobis et Comunitati vestre germanos nostros in
iusticia, que ut plurimum intelleximus opprimuntur tam supra
facto Zopole quam cum illis de Topalico, nam contra ipsos prove-
dit de facto, iusticia derelicta quam in Romana Curia ad
quam tracti fuerunt pro[s]equebamur iusticia mediante. Licita
est iusticia que exerceter contra fratres meos qui non possunt sub
formidabilibus penis prosequi causam suam et si appellant tollit (x)
a proprio et si in protectione sede ponunt imponitur pena, nec
dantur alique defensiones et si ipsa esset bona reformatio Patrie, nunc
iudicata, vere ipsa sunt turpissima et intollerabilia, nec sunt
talia que sint Patrie structiva vel potius scandalosa et felicem
statum ipsius perturbantia maxime in iusticia quecumque se confi-
fuese partem prout hic fit et a cetero teneantur, quod si Deus nun
dum dirigat sicut speramus, talibus et similibus possimus obviabo
et a firmo teneant qui calcitrandi materiam et eius officium temere
assumpserant, hec volumus vobis[cum] tale communicasse tamquam cum
amico cui sunt omnia communicanda. Nova vera sunt quod die vi[ce]
mensis nunc transacti subtracta fuit totaliter Petro de Luna et nunc
hoc publicate sunt littere Regij Aragonum in publica sessione per

Oratores huius sacri Concilii quod nuper reduci fecerunt et publicauerunt ac etiam intimatum est per litteras Serenissimi Domini Regis Romanorum qui pro tractanda et perficienda pace inter D. Regem Francie et D. Regem Anglie ad Francie partes de contentis in ipsa scripta huc directa plenarie continebant. Sique cum Dei auxilio in breui videbitis veram unionem in Dei Ecclesia gram Summi pontifex nobis dignetur concedere temporibus nostris. Saluteris nostre parte dilectos filios atque amicos nostros Nicolaum et Simonem fratres ac Guillielminum Pupi ceteroque benivolos et amicos nostros, quibus offerimus nos promptos ad eorum gratia et inter precipuos salutate nobilem Nicolaum de Portis cum ceteris de Comenda tate.

Data Constantie die VIII Februarii

Da copia nob. Vit. XXVII, 97 Collig. Portij - Guerra.

Egregio et Potenti Militi D. Conrado de Bozanis de Civ. Austrie amico et carissimo.

Egregie amice carissime. Cum hoc ut quod nobis relatum fuerit certam proclamationem in Civitate fore factam ex licentia et mandato Rev.mi Domini nostri D. Patriarche inter cetera continentem quatinus proditores a Terra Istie proscriptos, sint homines boni et legales et id quod per nos contra ipsos est factum, iniuste factum esse. Intuitu quod pro D. Rege et D. Marchionem Istria congregatus quedam gens causa veniendi ad desolationem et dampnum nostrum. Quod nobis valde absurdum videtur et nullo modo hoc potest cordibus nostris infigi. Quare peticionem egregiam amicitiam vestram instantissime deprecamur quatenus si de hoc est vestre nobilitati manifestum, nobis per litteras vestras placeat motivare possit in nobis fidem gerimus plenioram. Paratis semper ad omnia vestra beneplacita et mandata.

Data Istie die xvii, indict. xv.

Copia nel Vol. XXVI, 103 Collez. Porth-Guerra.

Egregio Militi D. Conradi de Boyana [illegible]

Nobili et Egregie Militi amicis carissime tamquam fratri post salutationem. Scribimus vobis per presentium portatorem Capitaneo, Consilio et Comuni Utini quod statim receptis presentibus efficatia citer provideant quod Stephanus Strugli eorum civis satisfaciat de CCC XIII D. [illegible] marchis XIIII Domino Episcopo Ypricasi vel fratri Vab.[illegible] seu Comuni de Vingrono pro parte ipsius D. Episcopi secundum compositionem factam dictum in S. Vito de Carinthia in condempnione pacis facte cum Dominis Ducibus Austrie et subditis eorundem. Et propterea scitis cum prefato Capitaneo, Consilio et Comuni et [illegible] dictus Stephanus non satisfaceret de dicta pecunia effectualiter, ut scribitur, vos absque aliqua alia dilatione pignoretis dictum Stephanum, [illegible] rebus eius in bonis et rebus eorum donec de dicta quantitate necesse fuerit eidem D. Episcopo integraliter satisfactum, procedentes nichilominus contra dictum Stephanum iuxta ipsius descriptam quantum de iure poterimus ad penam pro ablatione &c., depredatione pecunie memorate. Data in Civ. Austrie die XXV novembris, ind. IIII.

Lodowicus Comes de Porcileis Miles

Vnusdus de Auximo decretorum Doctor
ad regimen Patrie Forijulii Deputatus.

Del copia nel Vol. XXVI, 105 Collez. Pontij — Guerra

Magnifica Dona Madona Margarita Moger de Misser
Corado Bogan ... sorella ma karissima in Civdal de Friul

Magnifica sorella karissima de qua e nata una novela chel Patriarcha
sia stato morto /o/ vogendo saper al vero Trovo del no /e/ vero ma morto
/a/ lo Patriarcha de Gerusalem /son certa che la novela /e/ vegnuda in Friul
pero che la mala novela va plui tosto che la bona /e vero ego vel
notifico / Pochi di non passadi che ego ricevei una letera dal detto vostro
Signor Patriarcha in la qual se conten conto e lo sta ben /e Misser
Corado e tuta la brigada altro per mo no vi scrivo Dio ve conserve
in ben Data in Venesia adì VII de Mazo.

Madalena de Misser Luchin Visconte.

Da copia nel Vol. XXVI, 106 Colleg. Pontij – Guerra.

Pina Sette 61 C. - n 1

a Cividale. Il Can. Corrado Bojani viene informato del viaggio del Patriarca fatto per andare contro i Turchi e di altre notizie di Cividale.

Spectabili et egregio Milite D. Conrado Boyano de Civitate
Utinensi maiori plurimum honorando

Primo paruite precor se in multilogio suum redigens. Spectabilis
et egregie maior mi honorande recommendatione premissa.
Dominus noster Patriarcha per dies 8 post festum Pentecostes pe
cepit Patriam et se transtulit Rayuisium . . . . . uelle ire contra Turcos
requisiuit communitatem nostram ut sibi mitteret gentes equi=
tes . . . . . dubitans pro
sibi posset facere . . . . . ut
texta uellet . . . . . quod scandalum posset suboriri in Patria,
miserunt ambaxiatores suos ad ipsum rogandum eum ut Dignaretur
significare ad quid ibat et quare istas gentes petebat, respondit
quod uolebat istas gentes et ciues pro custodia persone sue in
Montefalcone et non ulterius et quod gentes sue ibi debent manere e
alibi et de mensa fuerunt sibi circha XXXVI equites usque Montefal=
conum et ciues tamen etiam habuerunt in mandatis a Communitate
si Patriarcha uellet transire ulterius, quod debebant reuerti Ciuitatem
et si Patriarcha requisiuit ipsos ut secum equitarent et . . . debebant
ire et reuersi fuerunt. Cum ipso uenerunt Joachinus Nodarius, Nicolaus
Nicolaus Ponte et de dicto Dominus noster Patriarcha se transtulit
Rayuisium, ubi . . . ius est in Patria XXVIII iunii in Ultrog; qui autem
operatus fuit, non potuit uiue Patria enim per Dei gratiam pacifice
stat. Illi de Pinzano fuerunt Castrum uictualibus et ligni imburendi
si dictum possunt. Die S. Petri proxima uenit Federicus Vallastrus et frater
fecerunt apparatum gentium causa custodiendi dictum Castr. Tricenti
sed. Die de Tricento hoc tractatus requisiuerunt quamplures amicos
Ciuitatenses ut mitterent subsidium et missi fuerunt plures in bona

quantitate ita et taliter quod festum fuit usque ditum per illos de Tricento. Multos reperierit defensse in Civitate, quos in recessu vestro d[omi]nationis vestre, videlicet Ser Nicolaum Lana canonicum, D. Sebastianum Canonicum, Petrum de Monasterio, Dordi, Simonetto Folchi qui hac cum migrarunt. Quibus finitis Bartholomeus apparuit ipsi d[omi]no Placentino et p[ro]c[ur]atoribus fuit una cum D. Nicolao pro parte Domine nostri Patriarche, relacionem fecit de vobis in dicere potestis et hoc in Consilio colloquii cum presens fuit Dominus noster Patriarcha, dicens de Jacobo de Valvasone quem proposuit videlicet quod Dominus noster Patriarcha et dicta Patria multum erant obligati ipsi Jacobo de Billi studine et prudentia ma pro vestri Patrie et quod viriliter egerat, secundario de D. Petro Marchitine, tertio de Xristoforo Valentini et ipsos ad ultra proficit. De vobis finaliter per interrogacionem dixit: ah de D. Conrado nichil aliud vobis dicere nisi quod ipse est probus miles et naturus homo Provisor sed Jurisdictionis Lupuldi et Simon Johannis Tonni. Libere fuit ter Desiderio desiderabus et advocatus vestre in Civitate Tu, Dixie.

Data in Civ Austrie die v iulii

per vestrum ubigne C.

Comdecius negos vestre propria manu scribit vobis, litteras ipsa est ubligata cum d[omi]nis litteris Antonii Andree

Da copia nel Vol. XXVI, 124 Colleg. Portis Guerra

Siena. Lettera del Card. Corrado Bojani di Spl. sul buon ricevimento avuto dal Papa a Siena.

- Nobilibus viris Vidrico et Venisilao fratribus de Boganis natis carissimis.

Salutatione premissa. Filii carissimi, notificu vobis quod applicui in Senis die XXII Septembris et Papa cum tota familia et a Domino nostro Papa Sanctissimo bina via bene et laudabiliter recepti et tractati ab omnibus Dominis Cardinalibus et ipsemet cum auxilio Dei redibo cito cum bonis novis. Estote boni et obedientes matri vestre et auxiliet omnibus: recomendetisme D. Decano et certis canonicis. Salutate amicos meos. De novis modo scribo quod per primum nuntium occurrentem vobis scribam. Valete feliciter. Data in Senis die S. Michaelis.

Conradus Bojanus Pater vester. Venisilae capitaneus bene faliendum.

Da copiare nel Vol. XXVI, 130, Collez. Porry — Fiume.

Egregio Militi D. Conrado Boviano amico Karissimo.

Egregie amice karissime. Propter multiplicia et diversa nova de Medio
loco Romandiæ, vos precor affectuose quatenus placeat vos in ordine
ponere ut quam primum vobis veniam cum possibili et maiori
comitiva huc venire possitis
Data Padue die II iulii MCCCCIII

Franciscus de Carraria Padue etc.

Dal VR. XXVI, 142, Collg. Portj — Guerra.

1[illegible] 30 Octobre. Aviano. Leo. del Gualdo as
Cav. Conrado Bojani perchè si ritenga Medum
dal Patriarca, promettendo danari a chi [illegible] per
Favriolo.

Collig Pontij – Guerra XVI, 160

Egregio et nobili Militi D. Conrado de Bojano honorabili ami Civi Pontie
amico karissimo.

Egregie et nobilissime Miles. Cum maxima fiducia vobis scribam propter dilectionem maximam quam habeo erga vos et Deus novit, Etenim a die prima qua vos cognovi et vigo vos quod vobis promisi vos meus cum D. Patriarcha domino nostro comuni et cum omnibus amicis cum quibus credatis quod possim habere intentionem meam. Ista tali est fini in conjunctione a Cujcumque dicto Domino nostro tempore quo D. Jacobutius de Porcilleis erat Capitaneus Pontegreani et Medane, de loco Medane idem et omnino Dominus dolebat quod habemus, sed D. Jacobutius noluit condescendere quia habebat ad terminum et intentio Domini erat quod responderem eidem de responsione de qua eram secum in concordia: negotium non habuit effectum dicta de causa et Dominus valde turbatus fuit cum eo. Nunc Dns Nicolaus de Fantis tenet dictum locum et habet ad beneplacitum Domini, vellem libenter quod effectui una de cum Domino et diceritis ei, Domine ego reputo quod tali amicus meus cum aliquibus pactis vobis porrectis in scriptis voluit esse vobiscum in concordia de loco Medane valde destructo, paternitas vestra contentabatur, sed [illegible] pro dicto Jacobutio, ego cogito quod esset pro meliori et recuperandum Comune predictum esse et cum alijs verbis necessarijs circa

ista materia, que dicere audeo non dubito quod sit Sanctus Antonius de omnibus fuit informatus et scivit omnia. Ideo propter utilitatem vestram rogo quod omnia facta ista facietis, ut de ipsa spero et confido, nisi certe quod facta mea, vestra aguta et erit vobis cum utilitate: omnis labor optat premium, si D. Espillegius viveret, non dubitarem quod non haberem intentionem meam et contentor dum possitis habere intentum vestrum et meum, quod aliquibus qui sunt pene Dominium ut habeant materiam se fatigandi, eis promittatis usque ad summam ducatorum auri decem cum ero in possessione. Semper vado in locis destructis et habeo omnes optando contentor ob reverentiam Virginis Marie. Ego et Gabriel se recomendamus nobilitati vestre quam Dominus conservet favore continuo et felici.

Vestre Imperantem et nichil deposcentem

Antonius de Vando de Vincentia Gastaldio Asiani. Data die VII octobris.

13 giugno. Pordenone. Ettore Conte di Polcenigo
scrive al nob. Vertio figlio del Cav. Corrado Borgano
[illegible] raccomandandosi per aver sempre più o proffitto i
Carraresi o i della Scala. (in volgare).

Colleg. Portij-Guerra XXVI, 164.

Nobili et egregio viro Ubertino nobili militi D.
Conradi Burgano fratri suo et affini karissimo.

Salutatione premissa. Karissimo fradello et parente. Pregove sia segno e
alguno de vuy fusti per fare alguna cossa in questi fatti che occorre che
vuy me vogia tuor apresso de vuy perche vuy potti ben imprendar
como vuy stagemo al presente per la nostra vinitta fortuna. E
imperzo questo dizo perche ho intexo che vuy volo andare o conzar
alguni de vuy con questi Signori de Carrara over de la Scala. Et
se questo vuy non fussi per far, ne luy ne vuy pregove che vuy
el pregade chel me acompagna sel po con alguno gentilhomo che vaga
far qualcossa, imperzando che a mi non parten a star a queste
parti. Et se questo ve par che posta seguir, priegove che sel e posti
sel che vuy me manda uno cavalo over respondime ch'io vignirezi
a chel parta piu tosto che a star colli la da vuy. E de quello
altri caro cossin come yo ve tegno che vuy mea stadi bon
con nostro meglio. Altro non ve scrivo al presente se non che Dio
ve conserve. Fata in Pordenon adi XIII de giugno.

Hector de Polcinicho vostro al vostro comando sempre
con salutatione.

14. . . . . Lettera di Francesbino Panicem al Cav. Corrado Bojani sulle risse tra i Signori di Valvasone e di Prodolone.

Collez. Porta - Opera XXVI, 163

Nobili et egregio Militi D. Conrado Boyano eius march. . .

Nobilis et egregie Miles. Dominus misit mihi copiam huius supplicationis inferat D. Johannem de Cavalcantibus et Vicemercatalum cum x. . . . equis Valvasonum et Prodolonum ad indicendum eis treuga . . . . Domino aliquid prendum ante reditum ipsorum qui erant hic sine fallo ut putat. Ipsi etiam veniunt plene informati de negotio et secundum informationem Domini providebit et faciet convocationem, nam Dominus non est adhuc plene informatus utrum Ricardus sit mortuus vel non. Una famil Ludovici Mercatelli dicunt quod unus famulus illorum de Prodolono currens equum pro quodam . . . . detulerit Henricum de Valvasono qui dixit obrobria multa sibi et propter hoc venerunt ad verba et deinde ad enses, qui hoc videntes statim aufugerunt, nec sciunt dicere qualiter de re habeat: miserunt tres nuncii ad videndum veritatem, unus relatorum venit inde dicit, quod vidit bene Henricum vulneratum sed de facto nichil sit dicere, forte quod non erit mortuus. Unus nuntius de Bornia venit familiaris D. Legati; qui dicit quod Gabrinus nullo modo evadet mortem licet Dominus, nam eius genitor. . . . . tenet dare Castrum Nobis et aventur ut liberaret et D. Marchio Forumpopulensis se ad hoc interposuit . . . . De facto peccuniarum Dominus habuit unam litteram a quodam suo amicissimo que sunt. . . . . date nam duo

Famuli illius vegetiani iverunt Venetias ad petendum eas non
habuerunt responsum gratum. Iverunt Ferrariam et petierunt
a predicto D. Nani qui dixit, vos videbitis factum qualite sit;
non destructis nec habeo unum parvalum et vocatia que erant
ingaiata pro tribus millibus ducatij, que Comes de Artin-
burch habebat. . . . xx mille dum vellent redimere pro dictis
tribus millibus ducatij. restata fuerunt per quosdam creditores dicti
Gabionij et ita omnia perdita sunt et Rome omnia eius bona sunt
confiscata, uxor filii carcerati et ille nuntius D. Legati dicit
quod sunt totaliter destructi. ibi in Romania. Ill de Gozadinis
Valete feliciter. Data . . . .

Franciscus . . .

20 genaio, Padova. Circa. Di Rizzardo di Valmarana al Cav. Corrado Bojani, sulle buone disposizioni di Signori di Padova verso di lui.

Colloc. Rerum. Patrij – Germ. XXVII, 101

Spectabili et egregio Militi D. Conrado Boyano sinyanicho et singulari fratri karissimo.

Salutatione premissa. Nobile amigo karissimo sapia che sovra le parole li qual voy mi dicesti, io son sta cum el magnifico Signor nostro e cum misser Francesco e cum misser Jacomo de Carrara, el qual misser Jacomo de Carara dise el è ben vero chi luy ave a dire alguna parola contra alguni in Avenzon, ma non li grave che a voy e sta detto, e quelle medesime non disse a nisun chativo fin, nientemeno lu nostro Signor si dise che veramente ello si dia vole aver per suo amigo e servidor e ch'ello sa ben che voy non ave fatta choxa per la quale ello abbia chaxon di perderve, ni anche voy non ave chaxon di perder la amista sua si chi pergo luy dise chi degnirà che voy vegnisse in Padova o in altri logi dove ello fosse, che veramente voy saressi si ben ricevu per luy e per suy fidili che may voy fossi nientemeno in la conclusion ello mi tocha questa parola dizando che voy non saressi ben di perder li vostri amisi per li vostri inimisi, si che queste tutte choxe ve scrivo azo che voy sia de avixo dizo chi a vo parera la meglo ete. Dio sia sempre cum voy. Data in Padua adi XXVII de mese Zenaro. E si vi conforto che voy vegna a vixitarlu al pin tosto chi voy posse

Rizardo de Valmaxon

13 20 Sbre Firenze no. Lettera di Simone di Collalto capitano della lega di Udine su vicende guerresche contro i Cividalesi:

Egregii [illegible] Rectoribus et Deputatis Communis Utini.

Egregii Domini. Hodierno die recepimus literas vestras, tenoris infrascripti, quibus intelleximus
burgenses nostros Cividalenses cum Patriarcha et Tarvisinis pacem fecisse, et quod
ipsi Patriarcha et Tarvisini intendunt ire contra vos, et quod nos debeamus
Patriarchae et Tarvisinis auxilium prestare, et quod ipsi Cividalenses
litteras vestras illis mittendas aquis de causis recipere
nolunt, et quod nos debeamus ipsis Cividalensibus
mittere ambaxatores et nuncios vestros ut veri subditi ipsis
ad hoc
ea recipiendum
mittendas recipiant, ordine contrario. Pervenerunt ad nos literae vestrae
quarto decimo die Octobris in Gemona sunt Le lettere [illegible]
illi de Cividale, [illegible] et nuncios in [illegible]
de Castello et aliae quamplures circa Stratum altum et multi [illegible]
necessarii et continue vacabant et equitabant huc
[illegible] predictis bene prudentibus quia [illegible] predicte
[illegible] et nostre gentes hic [illegible]
[illegible] et requirendum: debitis inquirere et [illegible]
[illegible] Cividalensibus quia [illegible]
Patriarcha de Premariacho destruere contra ordinem
maximam [illegible], unde [illegible] predictis vitis inconvenientem
nostram nobis hac nocte [illegible] mora [illegible]

Data a Premariacho die XX octubris

Simon de Collalto [illegible]
Utinis Utini et civitatis Cividalis

(Sigillato in cera rossa, privo del sigillo)

10 decembr. Bologna. Gregorio di Montelongo Legato Aquileiense ordina al Patriarca e Capitolo di Aquileia di riformare il reggimento temporale della Chiesa d'Aquileia.

Vol. LXXV, Varia Fontaniniana, p. 319. Bibl. Com.

Venerabili in Christo Patri dei gratia Patriarche et dilectis in Christo filiis Decano et Capitulo Aquileiensi Gregorius de Montelongo S. Pape Notarius Apostolice Sedis Legatus salutem in Domino

Ad omnia que ad utilitatem ecclesiarum vestrarum redundare non dubitat libenter intendimus et ad id sollicite diligenter et cum instantia studemus operam dare, quod Ecclesie vestre spiritualia et temporalia omnino deperdita et ecclesiastice libertatis a vestris predecessoribus omnino deperdite et in vestris temporibus non reddantur, neque ipsa divinis defraudentur obsequiis et in temporalibus eorum patrimonium dissipetur, cum ratione ad reformationem ipsius Ecclesie vobis oportune, sollicite et studiose, non vestri exhibitione nichil omittatis, respectum auctoritate Apostolica firmiter injungimus, ut vacantes proventus cuiuslibet prebende vel beneficii, que in ecclesiis civitatis et diocesis Aquileiensis ad iurisdictionem vestram spectantibus deinceps vacare contigerit per annum in reformationem huiusmodi conservetur, ita tamen quod eedem ex his hac occasione debitis non fraudentur obsequiis et in [illegible] per eorum vestrarum [illegible] in casibus [illegible]

Principio. Castel Panzano.

Sentenza di carcere perpetuo fatta dal Reimondo della Torre Patr. d'Aquileja contro un prete che aveva dato ai nemici il Castello di Tolmino e Febo della Torre che lo ritardava.

Dai MSS Fontanini nella Ms. Comelina - Cagnia

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti Amen.

Nos Raymundus Dei gratia Sancte Sedis Aquilegensis Patriarcha. Cum Andreas filius Pisoni dicti Pagani de Collepagano Presbiter Tarvisine Diocesis explorator extiterit et operam dederit, quod vir Nobilis Phebus de la Turre Officialis Tolmini nostri capi fieret de persona et occuparetur Castrum nostrum Tolmini et in huiusmodi flagranti crimine fuerit deprehensus, prout hec omnia sine tormento et coactione qualibet fuit confessus, quia misericordia misericordiam exaltat iudicium, volentes cum eo qui mortis per hoc condemnationem meruisse dignoscitur potius misericorditer agere quam contra illum iuris sequi rigorem, eum perpetuo carceri sententialiter condemnamus hiis scriptis, ita quod in illo penitentiam tanti maleficij pergens vultu manibus et pedibus iugiter catenatus iejunando tribus diebus qualibet septimana videlicet secunda, quarta et sexta feria in pane et aqua, qualibet predictorum trium dierum uno pane septem unciarum contentus finiat dies suos.

attendendi [illegible] et omnia bona nostra presentia et futura.

Petitiones

Primo quod S. Sanctitas et Dominatio prioratus Patriarchatus Aquileg[iensis] debeat esse Patriam Forijulii in omnem partem [illegible] et in Romana curia presentetur et [illegible] in Patriarchatu nec obligetur [illegible]

(Nec [illegible] obligetur [illegible])

Primo quod [illegible] pro presenti tregue quelibet dictarum partium et eorum cuilibet [illegible] et eorum cuilibet subditis, vassallis et fautoribus quibuscunque se abstinendo et desistendo ab offendendo, incendendo et [illegible] et dampnificare dictas partes et eorum quemlibet [illegible] et [illegible] quelibet [illegible] et [illegible] dictis partibus, [illegible] et [illegible] dicte vel indicte, tacite vel expresse, ita et taliter quod toto tempore [illegible] dicte partes et quelibet [illegible] et eorum quilibet [illegible] subditis, insula et habitatores terrarum, locorum et districtuum utriusque partium predictarum libere, [illegible] et absque [illegible] impedimento aut alia [illegible] possit hinc inde ire tutam et securam [illegible] stare, recedere et redire dictis quotiens voluerint sicut poterant ante quam inter dictas partes guerra vel discordia esse noscitur orietur.

Item q[uo]d [illegible] de Patria de stratis et meatib[us] [illegible] debeant aperte, tute, libere et secure et dicte partes illas apportare, retinere et [illegible] tenere et custodire ita et taliter quod [illegible] ordine, mercatores, negotiatores et alii [illegible] generis, partium et conditionum existant, intrare et exire [illegible] secure, libere, et de una aliqua dictarum [illegible] infra-scripta de quibuscunq[ue] partibus venientes ad quascunque partes se transferant per totam Patriam ire, stare, morari, transire, residere et redire cum mercationibus, [illegible] rebus et bonis suis quibuscunque prout et quando eis videbitur et placebit, declarando tamen quod aliquis qui pro aliquo delicto per tempora retroacta bannum vel confinacionem habuit [illegible] absque huiusmodi securitate et libertate non debeat propterea gaudere. Hoc tamen expresso et declarato quod si per aliquem vel aliquos Alemanos vel Ultramontanos fiet aliquod damnum novitas seu preiudicium alicui de Patria, quod tunc ad illi vel illi qui damnum huiusmodi receperint petere et [illegible] contra dictos damnificatores cum consensu et voluntate illius vel illorum Communitatis vel Communitatum aut Nobilium cuius vel quorum damnificati fuerint. Et hoc casu veniente de-
[illegible] dictas treguas violatas.

1412 - 16 Febrajo —

Salutatione premissa. Amici Karissimi. Intellexi Andream de Prampurgo captivum in Civitate et in carceribus esse nec non cum Vobis infratum, unum pro eo precor mihi amore mei ipsum Andream de furij facietis extrai, et ipsum tractare faciatis amore mei quemadmodum velitis ut de vobis ac pragerem. hoc precor fiatis posse.

Datum Vicentie Die XVI mensis Februe

Fabricius de Corbellis Chancellus

Ill dicti. Nobili Viro Conrado Rojario ac Honorab. et sapienti viro Ser Rajaro Canonico Civitatis Karissimis

Extra

Al Nobil Homo Nicolò dau zello in Cividal per sia data.

Subry

Nicolò dau zello yo Illurio ti saludo et sapi chi yo ay parlat
a duna femina di Zucho la qual si è stada in Udine, chi ello si
speta in Udine per egli boni homini chi gli l'inizigani no voleria
Triuva, ne pase per nisun modo, e, specialmendè da poi chi
fo fatta la lega chulan Comdè de Virtude del qual gli homini
da Udine mostra d'esser grami, e savavin vol la altezza Triuva
no fossi per dicomplaser agli Viniziani, e dipoi gli boni homi
ni si egli voltin a quegli di Cividado, e di Savorgnano Triuva
no da Udine la coveguerellino far per forza, e no voravi
chi egli facessin altro si no taglar la naso di fin a XX femini
li quali essa fora da Udine che in chel tora nisuna femina
no oseravi esir per paura chi ello, no gli fossi taglado
la nasso elgi no poderan ben sepelar ni legni, ni erba,
ni carbon, ni nessuna chossa in Udin portar e, si dipoi
aquegli da Udine chi li poveri femini si, ano, mantignudo, e man
dignino anchora Udine. Prego ti Nicolò chi tu mostri questa
lettra agli deputadi chi egli pigliassino alcuno a rimedio sello
di por. Prego ti chu tu mi scrivi si tu crezi che Triuva sia
todo Dio sia cum tey.

Ulrinus de
Chanussio.

(Dall'Archivio di Mª Guerra T. 43 p. 453. presso il Co. Fabio di Cividale)
nell'Archivio Comunale di Cividale)

Extra Nobilibus viris Quirino de Cluda de Venetijs et Johanni Nõdo Fratribus Carissimis in Ciuitate Feltrij.

Laudes

Salutatione premissa. Fratelli carissimi. Perche io son qui in queste montagne, e odo de molte bosie le quale tuttor di non cessano esser dite de Lauda rende che vengono della parte di sora. E pertanto carissimi Fratelli ve prego caramente che per questo Corriero el quale mandemo mio Fradello, e mi Io voy solamente per sauere qualche zerta vogla scriverme. Como è, e che guerra avemo de nobisdi, e delle altre novelle della Patria del Friuli e delli Cittadini nostri. E se io posso fare cosa alcuna per Voyqui, e dove io sono. Son sempre D'ogni vostro piaser. Item de mio Fradello Francesco e de Bertho de Retto vogla scrivere qualche cosa. Cari Fradelli valete. Scritta in fretta in Ciuidale di Belluno adi XXVIIII Mazo. Racomandame a nostro Padre

Bortholamio de Savorgnano
Capitan de Ciuida de Belluno.

(Dall'Orium del Cav Guerra tomo 43 p. 583 presso il nob de Bortoli)
Copia dall'Archivio di Cividale

ai tempi del [illegible] del Patr. Bertrando coi Cividalesi.

13. . . . . Guidone di Mangano Decano del Capitolo di Cividale è accusato come omicida, concubinario e spergiuro.

Offic. For. Jud. Ord. D. Guidonis (Call. Portej in Cividale) cupiend. contra Processum già nell'Archivio de' Nobb. di Cividale intitulato: Processus Tristani

In nomine Domini amen. Comparuit coram D. Guidone de Mangano qui se dicit Decanum Ecclesie Civitatensis Aquilegiensis Diocesis et Vicarium D. Bertrandi Patriarche Aquilegiensis. . . . . (sic) . . . procuratoris et procuratorio nomine D. Johannis q. Magistri Conradi notarii de Utino Canonici dicte Ecclesie S. Marie Civitatis Austrie Diocesis Aquilegiensis non prorogando propterea in vim jurisdictionem ipsius D. Guidonis sed ipsam potius in totum declinando et dicit quod recusat dicto nomine recusacionem ipsius D. Guidonis ac etiam ipsius D. Patriarche eò maxime quia ipse D. Patriarcha dum. [illegible] in Terra Utini et prosequitur ipsum D. Johannem odio capitali ex eo quod ipse D. Johannes fuit nunc. D. Nicolai Longi de Civ. Austria ex mandato ipsius D. Guidonis de Mangano existentis in Curia Romana contra ipsum D. Patriarcham Aquilegiensem ad Comune et Consilium ~~perseguitur ipsum D. Johannem odio capitali eo quia per litteras apostolicas ipsi~~ Civ. Austrie et quod ipse D. Guido de Mangano perseguitur ipsum D. Johannem odio capitali eo quia per litteras apostolicas ipse Johannes acceptavit canonicatum et prebendam in dicta Ecclesia S. Marie de Civ. Austrie vacantes per mortem D. Ulrandi de Porzilio, quos Canonicatum et prebendam dicto D. Guido de facto et sua auctoritate ipsi fuit dare et interpit in eisdem Johannem q. Stephanini Cazette eiusdem Loci Civ. Austrie, de quibus nunc inter ipsos Johannem q. M. Conradi notarii et Johannem q. Henrici Cazette pendet questio in curia Domini nostri Pape et quia ipse D. Guido non potest esse cognitor aliquorum

causarum propter omnia infrascripta de quibus est publica vox
et fama in Civ. Austria: anathedicta ac civitate hujus diocesis
tanquam sacrilegus et qui omnia ipse commisit, videlicet, quod ipse D. Guido
de Manzano de anno domini MCCC interfecit Paulum de Gramignano
dolose, tractate et apensate; item quod ipse D. Guido de Manzano
de anno ..... rapuit per vim Conradinam virginem et honeste vivendam
a ..... filiam quondam ..... et ipsam carnaliter
cognovit et per concubinam tenuit XX annis et ultra publice in domo sua
et ad hui petitionem .....

Item quod ipse Guido de Manzano in plena Capitula Ecc Cathe S. Marie
Civ. Austrie hyemalis, recepit publice Corpus Christi et iuravit in
presentia omnium ibi existentium ipsam Conradinam concubinam suam
de certo non tenere nec carnaliter cognoscere. Qui Guido de Manzano postea
eam tenuit ad hui petitionem ipso iuramento non obstante, tamquam
periurus, in domo propria et fecit fieri quoddam ostium inter domum
suam qua idem Guido de Manzano dicto loco Civ. Austrie habitabat
et domum qua habitabat Conradina est contigua ipsi domui in qua
habitabat seu habitabat predictus Guido de Manzano et ipsam Conradinam
concubinam post dictum iuramentum carnaliter cognovit .....

A. D. MCCC... (xc)

Vol. XIII Chron. Foroiulian. & Reg. I. Sacra II 358

Dalle pergamene del Monastero di S. Maria in Valle

Notum sit omnibus presentibus et futuris quatenus Ego Godefridus Dei gratia Patriarcha IIII massaricias [illegible] terre positas in villa que vocatur Arpe .... et venerabili Ecclesie Sancte Marie de Valle, que est in civitate Forojulii posita ad seruitium illarum monacharum que ibi seruiunt, cum omni iure in perpetuum tradimus. eo tenore ut illarum IIII massariciarum impensis non admittant reliqua stipendia monacharum. sed denotum et singulariter in quatuor festivitatibus sancte Marie inter illas dividatur. Quod ut verius a nobis factum esse credatur. manu nostra subscripsimus et sigilli nostri impressione confirmari iussimus. + Ego Godefridus Patriarcha subscripsi.

+ Ora pro famulo sancta Maria tuo +.

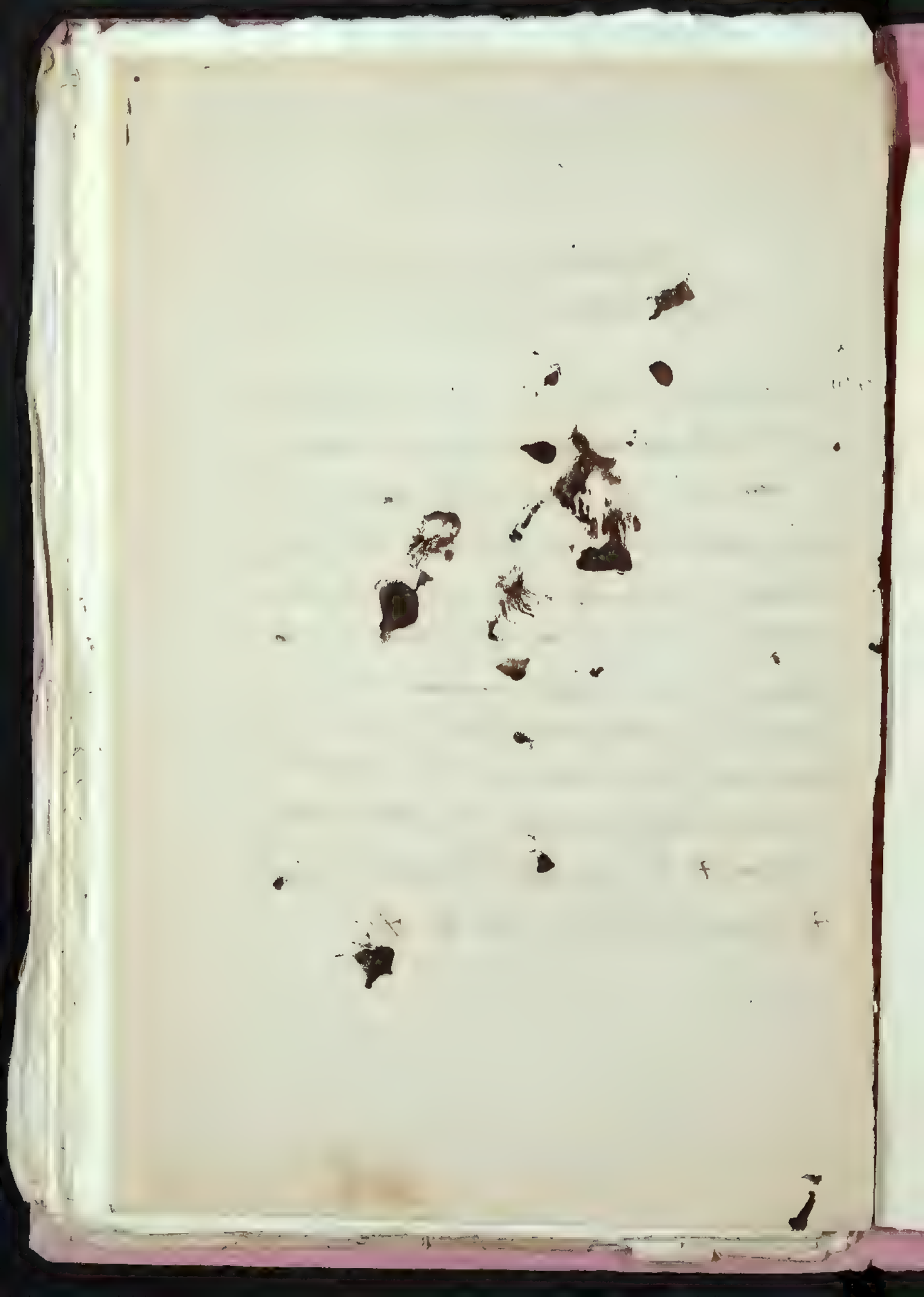

138. 5 Decembr. Genuen. Notizie della morte di Ottegna data dal Com. di Genova a quello di Cividale.

Nobilibus et prudentibus viris D. Johanni Jacobo Ottonis, Consuli et Comuni Civ. dilectis eorum amicis et vicinis atque fratribus intimis et specialibus.

Salutatione premissa. Fratres et Domini nostri. Ad vestram relationem et gaudium gestorum significamus vobis quod hodie in festo ordinem datum invasimus locum Artenee, ipsumque debellando usque ad horam ante meridiem subjugavimus quem vi assequimus absque tamen mortali lesione nostrorum, cum damno lesioneque mortali illorum qui intus erant, ex quibus ten peremptis unus mortuus est. Rogamus itaque fraternitatem vestram ut si quis de novo apparuerit nobis celeriter notificare citius quam poteritis. Johannes Paduanus qui venit..... it, nondum ett re= versus, nec aliter quid..... versus partes illas.....

..... Marc.

Antonius de Vincentia Vicecancellarius

Capitanii Terre Glemone.

Scriptum quinto Decembris

Oltramus de Canussio vestre comissionis —

Gemona vol. 43. dalla Arch. Com. di Cv.